

Коломієць Яна Михайлівна, здобувач навчально-наукового інституту № 4 Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративної діяльності Національної академії внутрішніх справ
Шруб І. В.

СТАНОВЛЕННЯ ІНСТИТУТУ РЕАДМІСІЇ ЯК ШЛЯХ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Ключовим пріоритетом розвитку нашої держави є інтеграція України в ЄС. Кінцева мета євроінтеграції – набуття Україною членства в Європейському Союзі. Наразі наша країна прагне до лібералізації візового режиму з ЄС для своїх громадян. Рeadмісія осіб Україною є однією з обов’язкових умов ЄС, щоб наша країна могла отримати спрощення візового режиму.

Європейський Союз унікальне об’єднання країн Європи, які через створення спільного ринку, економічного та валютного союзу, а також шляхом реалізації спільної політики й діяльності мають на меті забезпечити безперервне економічне зростання, соціальний розвиток і згуртованість країн-учасниць. Держави Європейського Союзу створили спільні інституції, яким делегували частину своїх національних повноважень так, що рішення в певних сферах загальних інтересів можуть ухвалюватись демократичним шляхом на загальноєвропейському рівні. Таке усуспільнення суверенітетів називають також «європейською інтеграцією».

Розширення ЄС, світова економічна криза, проблеми працевлаштування власних громадян, а також зростаюча кількість біженців через військові конфлікти сприяли тому, що вирішенню питань нелегальної міграції у країнах Європейського Союзу приділяється значна увага. Одним із зовнішніх правових інструментів співпраці ЄС із третіми країнами з метою реалізації спільної імміграційної політики являються міжнародні угоди про реадмісію з третіми країнами щодо повернення осіб третіх країн до

країн свого народження чи походження, які не дотримуються умов в'їзду, перебування і проживання на території держав-членів Європейського союзу.

Термін «реадмісія» (від англійського дієслова to readmit – приймати назад) – приймання державою особи (свого громадянина, громадянина третьої країни або особи без громадянства).

По-суті, угоди про реадмісію можна охарактеризувати як такі, які накладають на треті країни суттєві зобов'язання, які полягають у внесенні змін на: а) інституційному (створення інтегрованої системи захисту кордонів); б) законодавчому (зміни до законодавства у сфері імміграційної політики) та в) організаційному (технічне оснащення спільного з ЄС кордону, кадрової підготовки осіб) рівнях.

Зовнішня політика нашої країни з цього питання не відрізняється від політики Європейського Союзу.

Угоду про реадмісію осіб між Україною та Європейським Союзом було укладено – 18 червня 2007 року і ратифіковано – 15 січня 2008 року, але набула чинності Угода про реадмісію осіб – тільки з 1 січня 2010 року.

Задекларованою метою угоди є взаємний інтерес у співробітництві між Україною та Європейським Співтовариством у галузі реадмісії та спрощення взаємних поїздок громадян, а також запровадження швидких і ефективних процедур реадмісії, що включають ідентифікацію та безпечне й організоване повернення осіб, які не виконують умов, передбачених для в'їзду на територію України чи однієї з держав – членів ЄС та перебування на ній, або припинили виконувати такі умови, а також полегшення транзитного проїзду таких осіб, керуючись духом співробітництва на основі взаємності.

Сьогодні в нашій країні виконання положень вищезгаданої Угоди про реадмісію осіб між Україною та Європейським Союзом покладаються на Державну прикордонну та Державну міграційну служби України.

Отже, Європейська інтеграція наразі набуває в Україні якісно нового змісту: з декларативного зовнішньополітичного курсу вона поступово перетворюється на комплексну внутрішню політику реформ.

Встановлено, що підписання угоди про реадмісію має для України позитивні та негативні особливості.

Переваги підписання Україною угоди про реадмісію з ЄС полягають у тому, що: практика неухильного застосування угоди може змусити кримінальні угруповання, що займаються переправленням нелегальних мігрантів, змінити основні маршрути руху, обминаючи Україну; спрощується процедура повернення нелегальних мігрантів; часткове фінансування, яке виділене Україні для реалізації програми реадмісії; проводиться демаркація кордонів з Росією, Білоруссю, Молдовою шляхом отримання фінансової допомоги від ЄС; спрощується оформлення віз для певної категорії громадян України.

Серед недоліків підписання угоди про реадмісію з ЄС варто виділити те, що: тривала в часі ідентифікація осіб та примусова процедура вислання; країна бере на себе відповідальність за прийняття, утримання, видачу проїзних документів і повернення нелегальних мігрантів на батьківщину у разі документального підтвердження їх проникнення до країн ЄС безпосередньо з території України, що становить значні витрати для Державного бюджету.

Держава не завжди здатна ефективно боротися з небажаною міграцією як одним з наслідків глобалізації. Але, в той же час, вона повинна виробити стратегію управління міграційними процесами на основі домовленостей та співпраці з країнами постачання, транзиту та призначення нелегальних мігрантів для забезпечити дотримання міжнародних стандартів, нейтралізуючи негативні прояви міграції та використовуючи позитивні обставини для зростання економічного добробуту населення країни.

Список використаних джерел

1. Угода між Україною та Європейським Співтовариством про реадмісію осіб [Електронний ресурс] Сайт Офіційний портал ВРУ – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_851.

2. Глосарій термінів Європейського Союзу – Режим доступу: http://europa.dovidka.com.ua/ee.html#European_Union (дата звернення: 28.03.2017).

3. Міжнародна термінологія у сфері міграції: українсько-англійський тлумачний словник. – К.: Міжнародна організація з міграції, 2015. – 100 с.

4. Європейське право: право Європейського союзу: підручник: у трьох кн. / за заг. ред. В. І. Муравйова. – К. : Ін Юре, 2015 – Кн. перша: Інституційне право Європейського союзу / В. І. Муравйов, О. М. Шпакович, О. М. Лисенко, О. В. Святун. – К. : Ін Юре, 2015. – 312 с.

5. Кажаява О.С. Институт реадмиссии в международном праве: дисс. ... канд. юрид. наук: спец. 1200.10 «Международное право; европейское право» / О.С. Кажаява; РУДН. – М., 2014. – 236 с.

6. Характеристика угоди про реадмісію осіб між Україною та ЄС та її виконання Україною / А.В. Шендеровська // Часопис Київського університету права. – 2013 – № 4. – С. 379–383. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chkup_2013_4_93.